

Öppet brev om skolplattformen

Det ställs många frågor om skolplattformen just nu. Jag vill därför ge en bakgrund till fattade beslut, projektets arbete och kostnader för utvecklingen av plattformen.

Låt mig bara inledningsvis beklaga de tekniska problem som har uppstått i samband med att plattformen öppnats för alla användare. Problemen gör att en del vårdnadshavare, pedagoger och elever ännu inte kan använda skolplattformens olika tjänster fullt ut, så som det var tänkt. Vi har satt in stora resurser för att lösa felen och har under augusti och september åtgärdat en del av problemen. Vi gör vårt yttersta för att så snabbt det bara är möjligt lösa återstående problemen.

Samtidigt är det viktigt att lyfta att skolplattformen har införts i flera steg. Flera av de viktigaste delsystemen används redan i skolorna sedan 2015. Dessa moduler används dagligen av skolor och förskolor. Även vårdnadshavarna använder delar av skolplattformen redan idag, till exempel appen med möjlighet att rapportera frånvaro och modulen Elevdokumentation med betyg och åtgärdsprogram.

De tekniska problem vi ser nu påverkar i stort sett bara de tjänster som senast lagts till i skolplattformen såsom Teams och startsidan och dessa problem påverkar heller inte alla användare.

Viktigt att hålla i minnet är att skolplattformen omfattar flera system. Grundskolan, gymnasiet, vuxenutbildning och förskolan har 140 000 barn, elever, studerande och det arbetar 23 500 personer i 177 skolor och 600 förskolor i Stockholms stad. Lägg därtill cirka 200 000 vårdnadshavare som också ska använda skolplattformen.

Varför upphandla en skolplattform?

Bakgrunden till arbetet med skolplattformen är att många olika verksamhetssystem och avtal varit i drift ända sedan 1990-talet. De var gamla och gick inte att förnya. Med de tidigare lösningarna hade staden olika system för olika skolformer, till exempel ett separat för grundskola och ett separat för gymnasieskola. De var krävande att underhålla. Då projektet startade 2012 efterfrågades ett gemensamt sammanhållet system för alla skolformer varför den nya skolplattformen samlar allt på samma plattform och ersätter ett antal

äldre system, bland annat Bosko, Walter, Hanna, Fronter och Stockholm Skolwebb. Samtidigt skapar detta en komplexitet då ingen skolform är den andra lik.

För att hitta rätt lösning genomförde utbildningsförvaltningen tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och samtliga stadsdelsförvaltningar ett förarbete där ett hundratal lärare, rektorer, elever, vårdnadshavare och sakkunniga involverades. Under drygt ett års tid arbetade referenspersoner och sakkunniga med att kartlägga och bearbeta skolans behov, krav och önskemål om vad skolplattformen ska innehålla. Efter detta gedigna arbete kunde vi konstatera att det var tveksamt att om det fanns något befintligt system som hade de funktioner vi identifierat. Vi hade valet att gå ut i en upphandling och ställa våra krav för att se om några företag kunde möta kraven eller att invänta marknadens utveckling. Vi valde att gå före och ligga i framkant.

Det arbetet ledde fram till krav och villkor som har använts i upphandlingsarbetet och så småningom i urvalet av de leverantörer som bäst svarat upp och vunnit upphandlingarna. Sex upphandlingar genomfördes utan överprövning och avtal skrevs med fem leverantörer. Därefter har anpassningar gjorts av de upphandlade standardsystemen för att svara upp till de krav och behov som framkom i kravarbetet. Att lyckas genomföra ett så stort arbete på utsatt tid och utan överprövningar vill jag påstå är unikt.

Budget från fullmäktige håller

I ett första steg beslutade Stockholm stads kommunfullmäktige i augusti 2013 att anslå medel för att förbereda, planera och genomföra en upphandling samt skriva avtal och påbörja arbete med systemanpassning av de system som upphandlats. I ett andra planerat steg beslutade fullmäktige i maj 2015 att anslå medel för ett verksamhetsinförande av skolplattformen i samtliga förskolor och skolor i Stockholms stads regi samt parallell drift och avveckling av de gamla systemen och framtagande av användarstöd och utbildning.

Den beslutade budgeten för skolplattformen är 695 miljoner kronor. Posten innefattar kostnader som fördelats under flera år.

Kostnader 2013–2015:

- Kravinsamling med över 100 pedagoger och sakkunniga
- Sex upphandlingar utifrån Lagen om offentlig upphandling (LOU)
- Licensavgifter
- Utveckling/anpassning av system
- Test och driftsättning
- Integrationer mellan skolplattformens och kringliggande system, t ex IdPortal mm

Avdelningen för digital utveckling

Hantverkargatan 3D
Stockholm
Växel 08-508 29 000
johanna.engman@stockholm.se
stockholm.se

Kostnader 2015–2018:

- Verksamhetsinförande av skolplattformen i 177 skolor och 600 förskolor
- Framtagande av användarstöd
- Utbildning av cirka 20 000 pedagoger och administratörer
- Drift av de gamla systemen parallellt under en övergångsperiod.

Sammantaget är det en stor kostnad, men skolplattformen är också ett system som ska klara av att förse flera hundratusen användare i flera skolformer och med skraddarsydd individuell information. Det ställer höga krav på systemets säkerhet och robusthet. **Sett per användare hamnar kostnaden för att utveckla och införa skolplattformen på ungefär 4 000 kronor per användare.**

Dessutom ska skolplattformen kunna stötta alla skolformernas olika behov – konkret handlar det om att plattformen ska kunna hantera allt ifrån vistelsetider inom förskolan över till inlämningsuppgifter i vuxenutbildningen.

Itslearnings avtal förlängdes inte

Itslearning var en av de fem leverantörer som upphandlades för att utveckla

modulerna pedagogiska verktyg och pedagogiskt material. Tyvärr, som det skulle visa sig, mötte inte deras lösningar de förväntningar och behov vi hade. Under itslearnings avtalsperiod utvecklade andra företag nya produkter som vi ansåg var intressanta. Vi valde därför att inte förlänga avtalet med itslearning och istället gå ut med en ny upphandling. Vår uppfattning var att vi kunde få ett nytt verktyg som bättre mötte de behov vi hade. Detta är också själva tanken med skolplattformen. Vissa moduler har korta avtal för att vi vet att det kommer vara en snabb utveckling på marknaden. Vi vill ha möjlighet att förse våra skolor med verktyg som är moderna och då ska vi kunna byta utan att sitta fast i långa avtal. Detta är också en av anledningarna till att användare kan uppleva att det ser lite olika ut beroende på vilken del av plattformen man använder. Vi vill inte lägga ner alltför mycket tid och pengar på att få allt att se lika ut då detta skulle kunna skapa merkostnader den dagen en modul byts ut.

Även om man ser bakåt i tiden har Stockholms stad drivit på utvecklingen via sina leverantörer. Vi vill att företagen ska ta hänsyn till våra behov när de planerar sin utveckling. Det var också den inriktningen vi hade när det gällde itslearnings utvecklingsarbete.

Avdelningen för digital utveckling

Hantverkargatan 3D
Stockholm
Växel 08-508 29 000
johanna.engman@stockholm.se
stockholm.se

Ersättningen till itslearning omfattade nyttjandet av deras produkt under perioden. **Vi betalade 16,4 mnkr för alla skolformer under en period av tre år. Det är en kostnad på knappt 120 kronor per barn/elev eller cirka 40 kronor/år.**

Startsida med Microsoftlösning

Även skolplattformens startsida påverkades av utvecklingen av nya produkter. Den innebar att vi kunde använda Microsofts standardprodukter som ingår i Office 365 för att bygga startsidan. Beslutet att använda Office 365 föregicks av ett omfattande arbete med skolorna. En prototyp utvecklades och blev en viktig del i arbetet med att bestämma vilka funktioner som skulle finnas med på startsidan. Dessutom behövde inte Microsofts standardprodukter upphandlas, då staden redan har ett avtal med dem.

Varför flyttades projektet?

I oktober 2016 flyttades projektet Skolplattform Stockholm över till stadsledningskontoret från utbildningsförvaltningen. Flytten föregicks av en oberoende granskning av projektet och genomfördes av PwC, som visade att det fanns brister i genomförandet kopplat till styrning och ledning. Det fanns också en prognos för att budgeten skulle överskridas om inget gjordes.

Beslutet blev att göra ett omtag och flytta ansvaret för projektet till stadsledningskontorets avdelning för digital utveckling, där andra stadsövergripande projekt och där förvaltning av stora verksamhetssystem hanteras.

Idag har projektet en ekonomi i balans och en fungerande styrning och ledning, och har därmed kunnat leverera de stora delarna i skolplattformen med bra funktion och enligt tidplan. De tekniska problem som uppstått nu i höst är mycket beklagliga, de omfattar de senaste modulerna av plattformen. Staden och samtliga leverantörer arbetar intensivt med att komma till rätta med detta.

Mix av medarbetare, leverantörer och konsulter

I projekt av den här omfattningen och storleken behöver vi komplettera med externa resurser. Detta för att klara av att genomföra projekten, både kompetensmässigt och inom rimlig tid. Det skulle inte vara kostnadseffektivt, över tid, att tillsvidareanställa de kompetenser som staden har kortvariga behov av. I skolplattformprojektet har vi upphandlat strategisk expertkunskap inom bland annat upphandling, it-arkitektur och systemutveckling. Nyckelpersoner som har unik kunskap. Vi har också, i olika faser,

Avdelningen för digital utveckling

Hantverkargatan 3D
Stockholm
Växel 08-508 29 000
johanna.engman@stockholm.se
stockholm.se

haft specialister inne i projektet som arbetat under en begränsad tid, men som vi inte har behov av att tillsvidareanställa.

Det är naturligtvis viktigt för en offentlig verksamhet som vår att vi noga överväger hur vi får mesta möjliga värde för skattebetalarnas pengar och vi arbetar kontinuerligt för att bedriva våra projekt så kostnadseffektivt som möjligt. I förarbetena till projektet analyserades vilka behov och resurser ett projekt av den här typen och storlek kräver. Utifrån analysen organiserades projektet med såväl intern som extern personal. Samtidigt gjordes kostnadsberäkningar kring vad projektet skulle kosta. Dessa beräkningar låg till grund för de tjänsteutlåtanden som kommunfullmäktige bifallit.

Barn- och elevregistret störst kostnad

De största kostnadsposterna i skolplattformprojektet är leverantörskostnader för de olika modulerna. Störst är kostnaden för att utveckla och införa barn- och elevregistret. Barn- och elevregistret är grundfundamentet i skolplattformen och omfattar hantering av personuppgifter för hundratusentals barn, elever och studerande både i kommunala och i friskolor i Stockholms stad.

Barn- och elevregistret innehåller information om grupper, klasser elever, pedagoger och vårdnadshavare. Förutom att systemet är källan till denna information används det av ett antal centrala funktioner på utbildningsförvaltningen (Ekonomienheten, Språkcentrum, Mottagandeenheten, Central skolpliktsbevakning, Servicecentrum och Start Stockholm som hanterar nyanlända elever.

Barn- och elevregistret används också av fristående förskolor för köhantering av barn och ekonomisk redovisning. Under hösten kommer även fristående grundskolor kunna börja använda systemet för ekonomisk uppföljning.

Till sist; Skolplattformen är en långsiktig satsning. Det är en satsning som tagit lång tid att upphandla, utveckla och införa, men det är också en satsning som bryter ny mark, som använder ny teknik och som genomförs i en omfattning som inte gjorts tidigare. Allt har inte gått på räls och vi har en hel del kvar innan vi är klara, men vi är på rätt väg. De skolor som börjat arbeta med skolplattformen har kommit igång och börjat fylla verktygen i plattformen med innehåll. Och i takt med att skolorna anpassar sina arbetssätt kommer skolplattformens potential användas fullt ut.

Avdelningen för digital utveckling

Hantverkargatan 3D
Stockholm
Växel 08-508 29 000
johanna.engman@stockholm.se
stockholm.se

Skolplattformen är ett viktigt digitalt stöd för att bidra till en bra skola för alla, där alla får möjlighet till att utveckla digital kompetens.

Johanna Engman
It-direktör

Avdelningen för digital utveckling

Hantverkargatan 3D
Stockholm
Växel 08-508 29 000
johanna.engman@stockholm.se
stockholm.se